

Ove Carlsen: Tale ved urnenedsættelse af Axels aske, 2011

Velkommen til alle!

Er det nu i Axels ånd, som Ivan nævnte nede på Assistens, at holde en sammenkomst, kundgjort i landets tre største aviser? Det er netop ikke diskret som ønsket var i de ca. 110 breve, vi udsendte ved hans død. Brevene har ligget hos os de sidst 6-7 år med et par ture rundt om Axel, når antallet af frimærker ikke var tilstrækkeligt.

Men tilbage, var det i Axels ånd? Jeg har besøgt Axel ofte igennem de sidste 15 år. Da jeg begyndte at komme hos Axel, var hans principper meget stærke, han ville nedsættes på "de ukendtes", ligesom Eigil. Ønsket, som havde sin årsag, forstod jeg godt dengang, og gør det stadig!

Men tiden gik og tiderne skifter. Axel var med til at oprette det gravsted, vi lige kommer fra. Han kom der meget ofte, sad på bænken og tænkte på Eigil og på, hvornår denne dag ville oprinde. Han var også indforstået med, at vi samles i dag! Jeg kan jo ikke bestemme noget, når jeg er død, sagde han. Hvad I gør, bestemmer I! Og det har vi så gjort!

Plade ville han i starten heller ikke have, men kom på et tidspunkt med ønsket om, at Eigils navn gerne skulle med. Som I så, kastede vi lidt jord ned over urnen. Jorden har vi hentet på plænen, hvor Eigil er nedsat. På den måde forenede vi symbolsk det par, der holdt så utrolig meget af hinanden. Axel kom vel aldrig over at være blevet alene.

Vi kendte også Eigil. Da han døde vidste Axel, at han måtte finde nogen, som ville følge ham til det sidste og ordne hans ting. Valget faldt på Ivan og mig; han så Ivan som én, der fulgte i hans spor. Axel spurgte, om vi ville være eksekutorer for hans bo. Vores opgave ville blive at sørge for, at interessant materiale kom på Rigsarkivet, til Landsforeningen, og hvor der ellers var interesse for hans arkivmateriale. Der er rigtig meget materiale, vi ved, hvad vi er gået ind til. Vi vil i samarbejde med Karl Peder, Ib og Wilhelm se hans arkiv igennem og sørge for, at det ønske bliver opfyldt.

Besøgene betød også, at jeg kom meget tæt på Axel, ligesom en lille håndfuld andre også gjorde. Axel var på sin side min homoseksuelle far, ligesom han på sin vis er det for mange af jer andre. Som en far møder modstand, gjorde Axel det også; det gjorde ondt på ham, og han prøvede at forstå hvorfor. Nogen vil sige, at det kunne knibe, for han havde også sine meninger. Valget af inskription på stenen "Kamp må der til skal livet gro" var et motto, han sluttede sig til fra første dag, det blev foreslået. Jeg tror, nej jeg ved, at han helt ind i sit hjerte var stolt over det gravsted, vi har etableret med 22 andre, de fleste tilstede her i dag.

Axels stærke ønske var at følge med og holde sig åndsfrisk. Han var åndsfrisk til det sidste i mere end en forstand. I sin kalender, som også blev brugt som dagbog, skrev han ca. 14 dage før sin død: "Besøg af en nydelig hjemmehjælper". Kendte man Axel, vidste man udmærket, hvad det betød.

Han var en fortæller af Guds nåde. Gennem fortællingen kunne han udvikle sine synspunkter, docere, få andre til at forstå nuancer, men han kunne også lette sit hjerte, for det var også et prøvet hjerte. Axel kom fra Fyn, voksede op som enligt plejebarn. Hans plejemor elskede ham, faderen var distant. Kontakten til sin biologiske mor mistede han som 5-årig. Men ca. 80 år efter blev han genforenet med sin biologiske familie, sin søster, sine niecer og nevøer. Kisser, der var med til at bære Axels urne, var en af niecerne. Det var lykke for Axel at blive genforenet med sin biologiske familie, og han fik et par år med besøg og ivrig brevveksling med sin søster - der måske ikke bare var halv, men hel(søster).

Axel ville have det svært med at se sig selv i H.C. Andersens eventyr "Den grimme ælling". Godt nok ville han kunne følge, at han skulle så meget grueligt igennem - det følte han oprigtigt, at han måtte. Men at han, som i historien, endte med at blive en svane, endda den smukkeste af dem alle, det ville han nok have svært ved at nikke genkendende til, og dog! Han var uhyre glad for den enorme interesse, der var om hans person. Lidt primadonna må man vel ha' lov at være.

Hans familiemæssige forløb viste eventyrsammenligningens relevans. Hans personlige konstitutionelle liv viste det. Han ældedes med "ynde" og værdighed. Hans livsopgave viste det, det registrerede partnerskab m.m. viste det. Som sidste skud på stammen fik vi i onsdags at vide, at et lovforslag om et kønsneutralt ægteskab er på vej.

Og - for at nævne et enkelt eksempel - holdt han en selvskreven tale ved menneskeretskonferencen i forbindelse med World Outgames i København i 2009. Indlægget skabte respekt og gav en velfortjent applaus. Gad vide om ikke han - for et øjeblik - følte den hvide svanes glæde.

Men selv i den smukkeste svane er der altid et par fjer man kan kaste forargelse på, det måtte han slås med til det sidste. Måske skulle H.C. Andersen have tilføjet, at selvom du også bliver til en svane, endda den smukkeste, så vil der altid være knubs og genvordigheder.

Æret være hans minde!